

truplu, in ga sramotno poteptali; toda sloni se tega branijo, in dva iz med njih se zavoljo silnega priganjanja tako razjezita, da morajo to grozovitno delo opustiti. To zvé cesar, in se tako razkači, da veli slone s topi postreljati. (Dalje prihi.)

Zakaj ljudske učilnice ne zadostujejo svoji nalogi.

Napisal Ivan Tomšič.

Ljudske učilnice so zavodi, v katerih se mora um nježne mladine bistriti, mlado serce požlahtnovati in mladini prirojene sposobnosti zbujati, čedalje bolj razvijati in uriti, da se tako malozmožna mladež polagoma seznani z vedami in sredstvi, ki so ji o prestopu v javno življenje neobhodno potrebna, da napreduje čversto kot človek, deržavljan in kristijan. Ali pa spolnujejo ljudske učilnice to svojo težavno nalogo? — Ali zadostuje nježna mladina prestopivši v javno življenje božjim in pa onim zahtevam, ki so na blagor deržavi in vesoljnemu katoličanstvu? Mila nam majka, da ne! kajti najdemo le kaj malo pravih deržavljanov, pravih domoljubov in pa pravih kristijanov ki bi bili pripravi, ako bi treba bilo, tudi svoje življenje za dom in vero žertvovati; veliko več pa vidimo rogoviležev, rovarjev in mlačnih kristijanov, ki obrekujejo dom in vero, se ustavljajo deržavi, podpihujejo druge domoljube in tako národni dom v žalostno brezno prevračajo. Kaj je krivo, da iz čverste, krepke mladine časoma tako ostudni, občnemu družinstvu nevarni zmaji izrastejo? Iščimo vzroka, in našli bomo, da ljudske učilnice ne morejo nikakor švoji težavni nalogi zadostovati, ako

1) starši svojih otrok s šolo vred ne izrejujejo; t.j. ako s šolo krepko ne stopajo in pa, ako niso prijateljsko združeni z učiteljem, kteremu izročili so svoj naj dražji zaklad. — Kako bodo neki ljudske učilnice svoji nalogi zadostovale, ako pa starši doma večkrat to podirajo, kar učitelji z veliko težo in s trdom v šoli zidajo! — Ni tedaj zadosti, da starši svoje otroke redno v šolo pošiljajo, temveč potreba je, da se tudi zavedajo, da je šola njih zastopnica in edina prijateljica, ki nedolžnim otročičem starše namestuje takrat, ko oni nimajo časa, da bi na svoje ljube otročiče popolnoma pazili. Starši morajo šoli in učitelju biti desna roka, je morajo spoštovati in po svoji zmož-

nosti pri težavnem poslu vredno podpirati. Ali, žalibog! kdo mi ne bode priznaval, da je le malo družin, ki bi bile s šolo in učiteljem v prijateljski zvezi, da je le malo takih hiš, v katerih bi imeli otroci hišni strah in se učili učitelja spoštovati in po očetovski ljubiti, kjer bi se s šolskimi postavami in pravili krepko stopalo in tudi vsaj nekoliko za tečno dušno hrano otrokom skerbelo.

Kolika nasprotnost tedaj med šolo in pa domom, ako si učilnica marljivo prizadeva, da bi izverševala svojo trojno nalogo, da bi mladina napredovala v pravem pomenu kot človek, državljan in kristijan, ter ji skerbi za perve najpotrebniše podstaje, na ktere se pozneje more zidati poslopje, ki se nazivlje dika in slava v državnem in družinskem življenji, dom pak preziblje že perve te podstaje omenjenega poslopja, in tako podere, kar je bilo s trudom in težavo sezidanega. Kaj pomaga učitelju vse njegovo prizadetje, vsa njegova marljivost in ves njegov trud za uspešno in tečno podučevanje šolske mladine, ako pa so starši, ki se le za to prizadevajo, da bi otroci že v nježni mladosti terdo delali in si kervavo svoj kruh služili, misleči, da je človek kakor živina, samo zbog dela in zaslužka na svetu. Taki starši godernjajo in razsajajo, ako jim učitelj očita, da njih otroci neredno hodijo v šolo, ter se togoté: „Potrebujemo otroka domá, da nam dela domá, na polji, da je pri živini i. t. d.; otrok nam namestuje hlapca in deklo, in ne more nikakor v šolo!“ Taki gospodarji preklinjajo vpricho svojih otrok, ter se hudujejo nad učitelji in šolskimi postavami, kedarkoli je treba dati kak sold v prid šolskega izobraževanja. Otroku, ki vsé to čuje, se šola pristudi ter mu je, kakor staršem neka nadloga, ktere se bi rad berž ko mogoče znebil. Ali je po tem čudo, da deček doversivši dvanajsto leto in tako oprosten šolskih klopí, zažene svoje knjige in drugo robo, ki jo je v šoli rabil, v kot rekoč: Bodi ga Bog zahvaljen, da teh rečí ne bodem več rabil! (Dalje sledi.)

Novice.

Iz pod Grintovca. Kaj že je pisal „Tovará“ in tudi drugi časopisi o zboljššanji učiteljskega stanú, pa menda bomo le še čakali na odrešenje, kakor plešaste gore zelene pomladi. — Deželni zbori so že zo-